

Datum vergadering : 27 maart 2018

Aanwezig:

Raadsleden:

Leefbaar 3B : Wouter Hoppenbrouwer, Jan Pieter Blonk, Georgine Zwinkels, Marjolein Gielis, Henk Meester, Leon Erwich en Jan van der Laan
CDA : Matthijs Ruitenbergh, Nelleke Bouman, Arnold Oosterlaan, Johan van der Burg, Hans van der Stelt en Gert-Jan van den Bogerd
VVD : Kathy Arends, Alexander Kuipers, Nathalie van Bakel, Eric Kampinga, en Juval Pat El
D66 : Michiel Muis, Ineke den Heijer, Erik Jonker en Ronald van der Stad
CU : André Nieuwlaet, Kees-Willem Markus en Jurjen Dieleman
PvdA : Gerard Bovens en Petra Verhoef
WIJ Lansingerland : Leon Hoek en Petrine van Olst
GroenLinks : Ivana Citterbartová

Voorzitter

: Pieter van de Stadt

Griffier

: Marijke Walhout

Wethouders

: Simon Fortuyn, Albert Abee, Jeroen Heuvelink en Ankie van Tatenhove

Gemeentesecretaris

: Ron Jeltema

Afwezig:

Partij Neeleman : Eddy Neeleman

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de laatste vergadering van de gemeenteraad in deze samenstelling om 20.00 uur en heet aanwezigen van harte welkom. Hij waardeert de aanwezigheid van de heer Pat El met het oog op zijn gezondheid. Geen bericht van verhindering is ontvangen van de heer Neeleman, maar hij is wel afwezig.

2. Trekken van het lot ter bepaling van het raadslid bij wie een eventuele stemming zal beginnen

Mocht er sprake zijn van een hoofdelijke stemming, dan is mevrouw Arends de primus inter pares.

3. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt ongewijzigd vast gesteld.

4. Kennisneming van het proces-verbaal N 22-2 Verkiezingen 2018

De voorzitter stelt, dat deze stukken zijn ingezien bij het stembureau.

5.a Aanwijzen leden commissie onderzoek geloofsbrieven door de voorzitter

De voorzitter stelt voor om de volgende drie personen hiervoor aan te wijzen: de heer Bovens, mevrouw Citterbartová en als voorzitter de heer Nieuwlaet. Hij constateert, dat de raad hiermee akkoord gaat.

5.b Onderzoek geloofsbrieven

De voorzitter schorst de vergadering voor 10 minuten.

5.c Verslag van de voorzitter van de commissie onderzoek geloofsbrieven

De heer Nieuwlaet spreekt de volgende woorden:

De commissie uit de gemeenteraad van Lansingerland in wier handen werden gesteld de geloofsbrieven en verdere bij de kieswet gevorderde stukken, ingezonden door alle in het raadsvoorstel BR180027 genoemde personen, benoemd tot lid van de gemeenteraad van Lansingerland, rapporteert de gemeenteraad van Lansingerland het volgende:

De commissie van scheidende raadsleden heeft bovengenoemde bescheiden onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is, dat de benoemden aan alle in de gemeentewet gestelde eisen voldoen. De commissie adviseert tot hun toelating als lid van de gemeenteraad van Lansingerland. Tot zover.

De voorzitter bedankt de leden van de commissie onderzoek geloofsbrieven.

6. Vaststelling tot toelating van de leden van de gemeenteraad

Conform het advies van de commissie onderzoek geloofsbrieven te besluiten over de toelating tot de gemeenteraad van de na de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018 benoemde raadsleden.

De voorzitter constateert, dat alles in orde bevonden is. Hij vraagt de raad of er behoefte is om dit punt te bespreken. Dit is niet het geval, waarmee het advies is vastgesteld.

7. Afscheid vertrekkende raadsleden

De voorzitter geeft aan, dat er afscheid genomen gaat worden van de raadsleden, in het bijzonder 10 leden, die niet terug komen in de volgende raad. Hij spreekt de volgende woorden:

Geachte leden van de raad, familie, pers, belangstellenden, op 27 maart 2014 is deze gemeenteraad aangetreden. Vandaag, op 27 maart 2018, exact 4 jaar later, treedt u terug. Dit is de laatste vergadering van deze raad en voor 10 van de 31 leden is het ook letterlijk de laatste vergadering. Maar deze 10 personen hebben er niet letterlijk 4 jaar gezeten. Slechts 2 van hen zaten er 4 jaar, 2 zijn tussentijds ingestroomd en 6 raadsleden zitten er al langer, soms veel langer. Eén raadslid zat al in Bleiswijk in de gemeenteraad, toen de voorzitter voor het eerst mocht stemmen voor de gemeenteraad. Ook van de raadsleden, die deel gaan uitmaken van de nieuwe raad, zitten er sommigen korter of langer dan 4 jaar en ook is een aantal tussentijds vertrokken. Degenen die ook deel hebben uitgemaakt van deze gemeenteraad zijn Ankie van Tatenhove en Jeroen Heuvelink; zij zijn een tafel opgeschoven. Daarna vertrokken om verschillende redenen Laurine Bonnewits, Leon van Noort, Kees Heugens, Rob Snijder, Marie-Louise Tabben en Ferry Brabander. Ook deze 8 personen horen tot deze raad. Ook wisselde de voorzitter, met het vertrek van Koos Rijdsdijk en de komst van de huidige burgemeester. De voorzitter zal de raad hiervoor heel dankbaar blijven.

De raad vergaderde meer dan 60 keer plenair. De langste vergadering duurde 8 uur in 2 delen. De kortste vergadering was in 2017 en duurde 5 minuten. De raad heeft 430 raadsvoorstellen behandeld en diende 80 moties en 100 amendementen in. De raad stelde ruim 50 artikel 37 vragen en dat ontlokte in totaal bijna 800 toezeggen aan het college. De raad deed ruim 100 keer aan beeldvorming, waarmee het door de raad ingevoerde BOB-model stevig in de werkwijze is verankerd. Een ander belangrijk initiatief in deze raad was het Lansingerlands initiatief. Het eerste project, het zangfietspad, is recent geopend. Dit is een tastbaar bewijs, dat het deze raad menens was met burgerparticipatie of liever overheidsparticipatie: de overheid, die projecten steunt, die uit de koker komen van de inwoners. Maar ook voor de reguliere opgaven stond de raad voor een uitdaging, 4 jaar geleden. De voorzitter was er toen nog niet bij, maar toen hij zich oriënteerde op deze gemeente i.v.m. zijn sollicitatie waren de meningen over deze gemeente niet heel positief. Artikel 12 werd veel genoemd en een groot politiek risico. Hij is ontzettend blij, dat hij naar zijn eigen oordeel heeft geluisterd, want zelf zag hij een gemeente met veel kansen en vooral ook een goede mentaliteit. De raad mag trots zijn op wat zij de afgelopen 4 jaar heeft bereikt. Ontegenzeggelijk staat Lansingerland er nu veel beter voor. De raad heeft de scherven van de crisis opgepakt, opgeruimd en weer aan elkaar gelijmd. De nieuwe raad kan straks bouwen op de fundamenten, die deze raad heeft gelegd. Natuurlijk, de tijd zat de afgelopen 2 jaar mee, maar zonder de inspanningen van de raad, het college, de inwoners en het ambtelijk apparaat had daar niet zo sterk van geprofiteerd kunnen worden. Vooral de inzet op het creëren van kansen en de noodzakelijke randvoorwaarden voor een goed ondernemersklimaat lonen nu. Voor inwoners zijn de afgelopen 4 jaar veel resultaten behaald, waar zij van profiteren of binnenkort van zullen gaan profiteren. De voorzitter noemt de lagere lasten, teken van een verbeterde financiële situatie. Ook de geluidsmaatregelen raken mensen direct, langs de N209, de HSL, de verlengde A16, maar ook de inzet m.b.t. overlast van de luchthaven. Geen dossiers waar deze raad direct invloed op heeft, want dat ligt bij de provincie, ProRail, Rijkswaterstaat, Schiphol, het rijk, maar wel dossiers waarin resultaten zijn behaald, die de komende jaren vorm moeten gaan krijgen. Ook de drie grote decentralisaties, zo gevreesd indertijd door velen, zijn hier relatief soepel en vooral ook succesvol tot stand gekomen. Er waren ook andere, grote dossiers, waar deze raad over beslist heeft, zoals noodopvang asielzoekers, het mobiliteitsplan Berkel, gemeentehuis, Eneco, windmolens en onderwijsvisie. En natuurlijk het aanstellen van een nieuwe burgemeester.

Kortom: de raad heeft bepaald niet stil gezeten. Deze lijst is nog maar een beperkte opsomming, wat aangeeft, dat Lansingerland een gemeente is met grote opgaven in het hart van de Randstad. Een gemeente om trots op te zijn, 4 jaar lang bestuurd door een gemeenteraad om trots op te zijn. 10 leden vertrekken, 21 leden gaan door, aangevuld met 12 nieuwe leden om dit resultaat te bestendigen en verder uit te bouwen ten dienste van de 60.000 inwoners. Dank u.

De heer Meester spreekt als senior van de raad. Het zijn geen diepgravende woorden. De burgemeester heeft al een aantal punten genoemd. Ook gaat hij geen collega's uitzwaaien. Wel wil hij aan de hand van een drietal thema's enkele gedachten, die in de loop der jaren bij hem zijn opgekomen, met aanwezigen delen. Als motto voor zijn betoog heeft hij de woorden van de Deense filosoof Kierkegaard gekozen: het leven moet voorwaarts geleefd worden, maar kan alleen achterwaarts begrepen worden. Zijn drie thema's zijn: de rol van de macht, de rol van de gemeenteraad en de rol van argumenten. Sinds Machiavelli is bekend: politiek draait om macht. Hoe verwerft men macht en hoe wordt het gebruikt? Raadsleden zijn misschien aan hun raadswerk begonnen met de bedoeling om het goede of het juiste te doen, maar vroeg of laat krijgt men te maken met mensen of instanties, die geen boodschap hebben aan morele noties en die alleen waarde aan macht hechten. Macht werkt verslavend en naar verloop van tijd doet iedereen er aan mee. Het is intrigerend om te zien hoe macht werkt en wat zij met mensen doet. Een belangrijke pijler van het democratische stelsel is derhalve de verdeling van de macht. Belangrijk, zowel ter bescherming van de burger als van de machthebber zelf. De machten van Montesquieu zijn bekend: de wetgevende, de rechterlijke en de uitvoerende macht. Hiernaar is het huidige stelsel gemodelleerd. Maar er is ook een vierde macht, waarmee de ambtenaren bedoeld worden. Officieel bestaat dit niet, maar deze macht is weldegelijk aanwezig en wordt ook erkend in deze raad. Er is een soort ritueel om ambtenaren te bedanken voor hun werk; blijkbaar moet men hen te vriend houden. De heer Nieuwlaat vond dat op enig moment te ver gaan, dus hij riep een keer: ze worden er voor betaald. Een opmerking, die hout snijdt. De menselijke neiging om meer macht naar zich toe te trekken, komt dikwijls uit acceptabele motieven voort. De eigen zekerheid wordt er immers door vergroot, maar de keerzijde is negatief. Een favoriete methode is tegenwoordig de kleine stappen methode, waardoor de macht op kousenvoeten binnen komt. Het is daarom noodzakelijk alert op kleine grensverleggingen te zijn. Een tip voor de nieuwe raad is: let goed op de implementatie van de gewijzigde PDCA cyclus. Machiavelli heeft vaak gelijk, maar zelf voelt hij zich beter bij de benadering van Montesquieu, die zegt dat wetten alleen niet genoeg zijn. Hij onderkent 3 stelsels: monarchie, despotie en democratie. Hij zegt: wetten zijn voor een democratie niet genoeg, maar er is nog een extra drijfveer nodig en wel de DEUGD (met hoofdletters). Minister Ollongren lijkt er niet op te vertrouwen, dat de deugd als drijfveer bij wethouders in voldoende mate aanwezig is. Zij gaat het wettelijk regelen. Zelf vreest hij, dat het niets zal toevoegen. De Romeinse historicus Tacitus schreef al: hoe corrupter de staat, hoe meer wetten. Voor de heer Bovens zal hij dit in de taal van Tacitus herhalen: corruptissima re publica plurimae leges.

Het tweede thema is de gemeenteraad. Ook raadsleden proberen in kleine stappen hun macht te vergroten. Bijvoorbeeld door het college niet alleen te vertellen wat er moet gebeuren, maar ook hoe. De burgemeester gaf dan ook terecht tegengas in een recent interview met Hart van Holland, waarin hij zegt: zoveel bemoeien met het uitvoeren van het beleid is onnodig. Daar is hij het mee eens. Een belangrijk kenmerk van de gemeenteraad is dat het een lekenbestuur is. Een raadslid hoeft niet alles te weten, maar hij of zij moet wel kunnen begrijpen wat er gebeurt. De raad wordt daartoe bijgestaan door professionele hulptroepen: de griffie, de rekenkamer en de externe accountant. Een advies voor de nieuwe raad is: houdt ze alle drie in ere. De ambtelijke organisatie is weliswaar bij de dualisering van het gemeentebestuur op grotere afstand gekomen, maar hij heeft weldegelijk eveneens een taak om het goed functioneren van de raad te bevorderen. Na de verkiezingen van vorige week wordt er veel geklaagd over versnippering en verkrummeling van gemeenteraden. De landelijke politici en pers lijken met de handen in het haar te zitten. Veel verschillende en lokale partijen passen niet goed in hun denkmodel. Alles wordt op één hoop gegooid; in de statistieken lijkt het of er één grote landelijke partij is onder de naam 'lokaal'. Dit probleem snapt hij niet. De tijdgeest is immers, dat iedereen individualist wil zijn en meer directe inspraak wil. Daar zou een referendum goed in passen. Den Haag had zelf het initiatief moeten nemen i.p.v. het nu af te schaffen. De donorwet zou uitmuntend geschikt zijn geweest voor een raadgevend referendum, maar dan wel voorafgaand aan de behandeling in het parlement. De aanwezigheid van veel fracties in een gemeenteraad vereist een andere manier van debatteren en besluiten. Sprekers hoeven elkaar niet te herhalen en ook hoeft niet iedereen over elk onderwerp zijn zegje te doen. Het laatste jaar was hij lid van de commissie Samenleving; de bedoelde werkwijze heeft onder uitstekende leiding van de voorzitter in deze commissie al vorm gekregen.

Het derde thema is de rol van argumenten. Een geliefde uitspraak van zijn hoogleraar logica was, dat politici niet logisch redeneren. De juistheid van deze stelling werd bevestigd door de Haagse redenerijen na de verkiezingen van vorige week. Het treurige dieptepunt creëerde het Kamerlid Verhoeven: minder dan de helft heeft tegen de wet gestemd en dus is de meerderheid voor. De kiesraad moest hem van zijn dwaalwegen terug roepen. Politici zijn sterk in redeneringen met vage of onjuiste conclusies. Drie categorieën is hij de laatste jaren hier tegen gekomen. Vaak wordt een oorzakelijk verband gesuggereerd, waar alleen maar sprake is van een correlatie. Het standaard tegenvoorbeeld gaat als volgt. Na elke nacht wordt het steeds weer dag. 100% correlatie. Is de nacht nou oorzaak van de dag? Voor veel politici wel een verleidelijke conclusie. Een andere in de politiek geliefde truc is het veranderen van speelveld, waardoor andere regels gelden. Onlangs werd de kabinetschef Sellmeijer razendsnel gepromoveerd tot secretaris generaal voor de EU. Dat riekt naar nepotisme. Maar Frans

Timmerman kent de truc. Hij zei: de procedure is gevolgd. Dat was het punt van kritiek niet, maar het is verleidelijk het argument te bestrijden en dat laatste lukt dan niet. Een variant, die in deze raadsperiode meer dan eens voorbij kwam, was: het is niet verboden. Dat klopt heel vaak, maar verstandige besluiten en acties zijn bij lange na niet allemaal verboden. Een derde regelmatig voorkomende vorm van argumenteren, is wat heet het: argumentum ad populum. Oftewel: het argument voor het volk. Een meer moderne naam hiervan is: consensus fallacy. Oftewel: de consensus drogreden. Die gaat als volgt. Alle anderen hebben een bepaalde mening, dus is het logisch, dat jullie dat ook vinden. Zoiets appelleert aan de menselijke neiging om bij de winnaars te willen horen. Of die anderen het ook echt vinden, is vaak niet bekend, maar als iedereen zo redeneert, wordt een besluit genomen, wat men eigenlijk niet zou willen. Het argumentum ad populum deed zich voor in de discussie over de verkoop van Eneco aandelen. De gemeente moest wel verkopen, want alle anderen zouden dat ook doen. Wat moest de gemeente dan met haar paar aandelen? Echter, het bleek dat niet alle gemeenten voor dit argument zwichtten.

Spreker heeft geprobeerd wat twijfel op te roepen aan meningen, beweringen en argumenten, zowel die van anderen als van de raadsleden zelf. Hij weet niet of dit gelukt is. Wat hij wel weet is, dat twijfel essentieel is voor het nemen van wijze besluiten. Dank voor de aandacht.

De voorzitter bedankt de heer Meester voor deze wijze woorden. De opmerking over versnippering is hij het met hem eens. Thorbecke wenste geen fracties, maar persoonlijk gekozen mensen. Raadsleden zijn persoonlijk gekozen. Overigens is de voorzitter er trots op, dat verschillende raadsleden met voorkeurstemmen gekozen zijn, het ultieme mandaat van de inwoners.

Afscheid van 10 leden van deze gemeenteraad

Traditiegetrouw krijgen vertrekkende raadsleden een afscheidscadeau, als dankzegging voor alle inzet en als een persoonlijke herinnering aan het lidmaatschap van de Lansingerlandse gemeenteraad. Aanwezigen rekenen nu natuurlijk al op de gebruikelijke gegraveerde schaal met opgemaakte bloemen, maar helaas, die zijn op. Daarmee werden nieuwe kansen gecreëerd. De griffie heeft omgezien naar een nog mooier, nog passender alternatief als afscheidscadeau. De griffie heeft contact gelegd met een kunstenaar om een uniek aandenken te laten creëren, wat past bij de inzet en betrokkenheid, die de Lansingerlandse gemeenteraadsleden zo kenmerkt. Op het bijbehorende kaartje schrijft de kunstenaar Mark Brouwers niet voor niets: bedankt voor je inzet voor de gemeenschap in de gemeente Lansingerland. U heeft een waardevolle bijdrage geleverd aan de groei van de gemeente en de verbondenheid in de maatschappij. Deze boodschap is tastbaar vorm gegeven in een prachtig afscheidscadeau (de voorzitter toont het cadeau). Het moet van alle kanten bekeken worden, ook van bovenaf, want dan is er meer te zien van alle genoemde kernwaarden en het fraaie logo van de gemeente.

Het eerste cadeau wordt overhandigd aan het laatst aangetreden raadslid, de heer Ronald van der Stad, raadslid geworden op 19 september 2016. Een herinneringsmoment is de profielfoto en de wens om hier met een motor op te gaan. De heer Van der Stad heeft een langere geschiedenis bij de gemeente, want hij heeft gewerkt op de afdeling EMO. In september was een ieder blij, dat hij de heer Rob Snijders opvolgde, die tussentijds vertrok. De heer Van der Stad maakte deel uit van de commissie Samenleving, waar hij altijd goed voorbereid zat. Hij sprak met zachte en duidelijke stem. Hij gaf zijn mening zonder daarbij op de voorgrond te willen treden, want het ging om de inhoud en niet om de persoon.

Dan de heer Gert-Jan van den Bogerd. Hij is raadslid geweest van 2016 tot 2018, hij volgde het vertrekkende raadslid Ferry Brabander op. Hij was lid van de commissie ruimte en heeft zich hard gemaakt voor watertappunten in deze gemeente. Hieruit blijkt, wat hij ook is, namelijk een echte gezinsman, die met passie zijn raadslidmaatschap heeft ingevuld en daarbij de voorgrond niet opzocht. Een belangrijke waarde.

De heer Jan van der Laan heeft zijn raadsperiode geheel vol gemaakt van 2014-2018. Een man met twee gezichten; enerzijds de man die de BOA's en veiligheid op de voorgrond heeft gezet. Hij heeft een initiatiefvoorstel gemaakt, die tot succes heeft geleid, want het heeft het aantal BOA's met 50% vergroot. Een blijvende bijdrage aan de veiligheid van de gemeente. Anderzijds is hij ook zanger op feesten en partijen, samen met zijn vrouw. Hij heeft de raad meerdere keren van entertainment voorzien. Veiligheid is een zeer serieus onderwerp in de samenleving, maar hij zorg ook voor de vrolijke noot.

De heer Juval Pat El was ook raadslid in de periode 2014-2018, maar in 2011 en in 2013 had hij al kunnen oefenen in de raad, omdat hij een fractiegenote verving i.v.m. zwangerschap. Ook was hij duo-raadslid. De heer Pat El staat bekend als de man met de lange jas en het koffertje. Er zijn echter nooit geheime stukken aangereikt. Zeker in de gemeente is hij bekend als actief twitteraar. In de commissie Ruimte heeft hij zich ingespannen voor verkeersveiligheid. De griffie herinnert zich, dat hij veel versies stuurde

van een document; blijkbaar was hij niet snel tevreden. De griffie raakte hier op ingespeeld en hield de eerste versie vaak nog even vast.

Mevrouw Ivana Citterbartova was raadslid in de periode 2010 tot 2018. Een eenvrouwsfractie, die niet alleen veel werk heeft verzet, maar ook groot respect verdient voor haar dossierkennis. Lid van de commissie AB, lid van de vertrouwenscommissie m.b.t. de benoeming van de burgemeester, hart voor milieu en duurzaamheid. Altijd respectvol, altijd correct, altijd waardig. Privé heeft mevrouw Citterbartova veel meegemaakt, maar telkens komt ze overeind en snel weer beschikbaar voor de raad. Echt een powervrouw. Bijna elke begroting kreeg zij haar moties er doorheen. Al was ze wel vaak op het laatste nippertje met indienen. Altijd bondig, altijd to the point. De voorzitter spreekt namens de raad als hij zegt, dat hij haar zal missen als raadslid en als collega.

De heer Johan van der Burg was raadslid in de periode 2010 tot 2018. Hij deelt een liefde met de voorzitter en dat is de liefde voor waterwerken. Hij heeft de nieuw aangetreden burgemeester rond geleid bij de imposante bouwwerken en uitleg gegeven over de ingewikkelde structuur die nodig is om de polders droog te houden. Waarlijk een mooi dossier, een mooie prestatie van deze regio en de heer Van der Burg is hier terecht trots op en een expert in. Ook heeft hij de grote dossiers met verve behartigd: de HSL en de A13/A16. Zijn andere betrokkenheid lag bij de tuinders en LTO Nederland. Bedankt voor alle inspanningen.

De heer Eddy Neeleman is niet aanwezig. De voorzitter heeft een afspraak met hem staan. Ook hij zal op gepaste wijze bedankt worden voor zijn enorme inzet in deze en vorige raadsperiode.

De heer Gerard Bovens is raadslid geweest in de volle lengte van het bestaan van deze gemeente, namelijk van 2007 tot 2018. Hij heeft een lange lijst met activiteiten: commissievoorzitter, lid agendacommissie, lid van werkgeverscommissie, lid werkgroep vergaderstructuur BOB-model, voorzitter bijeenkomst asielgerechtigden. Dit laatste was een heikel dossier en is door hem in goede banen geleid. Verder was hij voortrekker bij de gesprekken over de cultuurnota, een man met een enorme dossierkennis en bovenal met een voorliefde voor de halte Bonfut.

De heer André Nieuwlaat is al eerder aan zijn raadslidmaatschap begonnen dan de gemeente oud is, namelijk in 2002 in Bleiswijk en vanaf 2007 in Lansingerland. Altijd met oog voor de sociaal zwakkeren in de samenleving. Altijd met gevoel voor humor. Een enorme inzet met diverse taken o.a. plaatsvervangend voorzitter van de raad en lid van de werkgeverscommissie. De heer Nieuwlaat heeft zijn sporen ruimschoots verdiend.

Tenslotte de man, die al in de raad van Bleiswijk zat toen de voorzitter nog niet mocht stemmen, namelijk de heer Arnold Oosterlaan. Dit is niet zijn eerste afscheid, want zijn eerste afscheid was bij de Raad van Elf. Soms misschien vergelijkbaar met de raad van 31. Negentwintig jaar lang is de heer Oosterlaan volksvertegenwoordiger geweest. Een positief ingesteld raadslid, respectvol tegenover collega raadsleden, een man van weinig woorden, maar een directe inbreng. Een volksvertegenwoordiger pur sang. Al in 2014 vond hij zelf, dat hij er wel een punt achter kon zetten, maar daar waren de kiezers het niet mee eens. Met een flink aantal voorkeurstemmen besloot hij door te gaan, maar nu komt er toch echt een einde aan deze polonaise.

Fractievoorzitters

De heer Hoppenbrouwer wil alle afscheidende raadsleden bedanken voor hun inzet. Met de één heeft hij meer lol gehad dan met de ander, maar over het algemeen heeft hij er een zwitserlevengevoel aan over gehouden, om een hopsiaanse uitspraak te gebruiken. Ook wil hij de duo-raadsleden die niet meer terug komen bedanken, met name Nicole Lengkeek voor haar inzet bij de commissie Samenleving namens L3B. Jan van der Laan heeft meerdere gezichten; de fractie heeft meer van hem gezien. Mister Safety, zo wil hij hem noemen. Ook interessant om te weten is dat dit raadslid op zaterdagochtend om 02.00 uur naar de Watertuin in Bleiswijk gaat om met de jeugd en bewoners te praten m.b.t. de overlast. Dit is een applaus waard. Het tweede gezicht van hem is zijn muzikale noot. Straks op Koningsdag is hij vast weer te zien in Bleiswijk. Zijn derde gezicht is in de fractie. L3B is een raad op zich; echt een doorsnee van de samenleving en soms wil het wel eens botsen. Jan van der Laan heeft de gave om dan een bruggetje te slaan en iedereen terug op zijn stoel te zetten. Hartelijk dank hiervoor namens de fractie. Zijn laatste gezicht is die van familieman. Jan heeft een zware, ingrijpende periode achter de rug. Heel knap dat hij zich staande heeft weten te houden. Daarnaast ook liefde voor de honden. Namens de fractie dank voor de inzet.

De heer Ruitenbergh spreekt drie afscheid nemende raadsleden toe, maar begint met een bedankje voor alle raadsleden. Het was een bewogen raadsperiode, die begon onder artikel 12 en eindigt onder betere omstandigheden. Dit is een prestatie van formaat van de gehele raad. Dit is bereikt door een hele goede

samenwerking tussen coalitie en oppositie, college en ambtenaren. Dank hiervoor. Ook bedankt hij de duo-raadsleden, die afscheid nemen. Deze mensen hebben veel werk verzet, maar stonden minder in de spotlight dan de raadsleden. Hij noemt Frans van de Graaf, Take Halma en Frits Vink; zij zullen niet terug keren als duo-raadslid. Dank voor de inzet de afgelopen jaren. Gert-Jan van den Bogerd stond 4 jaar geleden als 6^e op de lijst van het CDA, maar er was een raadslid met meer voorkeurstemmen. Het was een enorme teleurstelling, dat hij op de reservebank belandde. Wel werd hij duo-raadslid in de commissie Ruimte. Toen Ferry het raadslidmaatschap niet mee kon combineren met zijn werk, kwam Gert-Jan in de raad. De instroom verliep soepel. Wat hem kenmerkte is dat hij enorm kort en krachtig was en dat hij snel tot de kern probeerde te komen. Hij is voormalig ondernemer in de transport- en logistieksector, geen man van lange verhalen of eindeloze beschouwingen. In de fractie hield hij vaak de spiegel voor. Als de fractie bezig was met politiek bedrijven, dan vroeg hij zich af wie dat wat zou boeien. Hij zei, dat mensen de Lansingerlandse app kunnen gebruiken en dat daar dus geen raadvragen over gesteld hoeven worden. Als iets een goed plan was, hoefde hij er niets meer over te zeggen. Voor de fractie was die no-nonsense benadering goed; het hield de fractie scherp. Dit zal de fractie gaan missen, maar waardeert zijn toegezegde, blijvende betrokkenheid. Wie weet ziet de raad hem ooit terug in de politieke arena. Veel succes met de carrière bij Transport en Logistiek Nederland. Alle goeds voor de toekomst.

De heer Ruitenbergh spreekt de heer Johan van den Burg en zijn echtgenote Ria toe. Johan is 8 jaar raadslid geweest voor het CDA. Het was een enorm bewogen periode voor het CDA en voor de gemeente Lansingerland. Bij zijn entree in de fractie kwam er wel iemand binnen: een rijzige man met grote handen, een enorme uitstraling en een enorme ervaring. In de fractie was hij altijd rustig en beheerst, goed nadenken en goed formuleren. Hij nam pas een standpunt is als hij precies wist hoe alles in elkaar stak. De fractie waardeerde het dat een bestuurder bij het hoogheemraadschap in de raad kwam. Hij zei daarbij, dat zijn familie al 200 jaar aan de Noordeindseweg woont en dat hij zich wilde inzetten voor de lokale gemeenschap. Dat is mooi. Bij de verkiezingen destijds verloor het CDA echter 3 zetels en Johan kwam in de oppositie, maar hij rechte zijn rug en ging ervoor. Hij nam de grote dossiers op zich, zoals HSL, Rotterdam The Hage Airport, A13/A16. Vanuit zijn netwerk had hij altijd lijntjes met de Tweede Kamer, waterschappen en provincie. Ook ruimtelijke ordening, groen, natuur en de glastuinbouw waren onderdeel van zijn portefeuille. Al deze onderwerpen werden ingevuld door als een echte volksvertegenwoordiger met mensen in contact te komen. Niet van achter de vergadertafel, maar de samenleving in. Er was geen bestemmingsplan of hij had met de bewoners gesproken. Daarbij was hij eerlijk, praatte mensen niet naar de mond, maar zei eerlijk wat wel of niet mogelijk was. Kenmerkend voor zijn inzet is, dat hij 2 dagen voor de verkiezingen nog bij Tweede Kamerleden het standpunt van Lansingerland m.b.t. het vliegveld verdedigde. Een echte harde werker, die het raadslidmaatschap combineerde met een eigen bedrijf. Een enorme inzet voor de Onze-Lieve-Vrouwe-geboortekerk in Berkel en nog tal van andere functies. Een ander kenmerk waren de vele mailtjes, die van buitengewoon vroege uren kwamen. Berichten met scherpe teksten, persberichten, raadvragen. Vroeg beginnen is uren winnen. Zelf zei hij echter: 's morgens vroeg ben ik op mijn scherpst. Een jaar geleden gaf hij aan, dat hij na 8 jaar afscheid wil nemen van de raad. De besluitvorming m.b.t. de grote dossiers was afgerond; de nieuwe periode zou minder uitdagend zijn. De fractievoorzitter probeerde hem nog op andere gedachten te brengen, maar helaas is nu toch het afscheid. Hij kan zich nu bezig houden met de katholieke kerk aan de Noordeindseweg, werk voor de glastuinbouw in de Voorafsepolder en zijn grote hobby zingen. Het CDA zal zijn inbreng, ervaring en samenbindend vermogen enorm missen. Wel blijft hij in de buurt voor advies. Dank voor de samenwerking en inzet. Veel goeds en fijne jaren met Ria.

De heer Ruitenbergh spreekt de heer Arnold Oosterlaan en zijn echtgenote Tonny toe. Tegen de nieuw gekozen raadsleden zegt hij: doe je ogen dicht en probeer je mee te nemen in een visioen. Stel het jaar 2047 voor, 29 jaar na nu en kijk terug op een carrière in de lokale politiek. Na ruim 7 volle raadsperiodes neemt u afscheid van de raad. Bij alle verkiezingen bent u met voorkeurstemmen gekozen, soms vanaf onverkiesbare plaatsen. In 2036 heeft u een herindeling meegemaakt met Pijnacker Nootdorp. Er was enorm veel discussie in de raad van Lansingerland en met 1 stem meerderheid is de fusie er doorheen gekomen. U besluit zich ook kandidaat te stellen voor de nieuwe gemeente Oostland. In 3 verkiezingen achter elkaar krijgt u voorkeurstemmen. In 2047 vindt u het welletjes en vanuit eigen kracht besluit u dat het tijd is om te stoppen. Doe de ogen maar weer open. Dit visioen lijkt voor velen buitengewoon onwaarschijnlijk. Dat is het ook. Dat geeft aan hoe bijzonder het is, dat vandaag afscheid genomen wordt van Arnold. Hij kwam in 1989 in de raad van Bleiswijk, als tussentijdse instromer. De fractievoorzitter was toen net 12 jaar oud en zat in de brugklas. Ruud Lubbers was de premier. De Berlijnse Muur viel. GroenLinks werd opgericht in 1989. Ruud Gullit was de aanvoerder van het Nederlands Elftal. Er werd betaald met guldens. Er kon niet gepind worden. Mobiele telefoons bestonden niet. Computers waren nog bijzonder. Dingen die men nu volkomen normaal vindt, waren er in die tijd nog niet. Zo lang het vertrouwen krijgen en houden van de bevolking is een unieke en fantastische prestatie. Daar neemt iedereen zijn pet voor af. Inwoners van Lansingerland en het CDA zijn hem ongelooflijk veel dank verschuldigd voor al het werk, dat hij voor de gemeenschap heeft gedaan. Niet alleen als raadslid, maar ook als vrijwilliger bij tal van verenigingen o.a. de Otterrotters, de avondvierdaagse, Soccer Boys,

katholieke bond voor ouderen. Iedereen kon op Arnold rekenen, hij had het nooit ergens te druk voor. Zijn energie en inzet zijn enorm. In de raad en in de fractie was hij niet iemand, die op de voorgrond hoeft te staan. Als het nodig was, stond hij er, maar hij was liever iemand die tussen de bevolking stond om te luisteren wat er onder de mensen leeft. Een echte volksvertegenwoordiger met een groot hart voor het verenigingsleven en culturele leven in de gemeente. Investeren in de gemeenschap, zorgen voor goede betaalbare accommodaties, zodat ook mensen met een kleine beurs mee kunnen doen. In heel Lansingerland en met name in Bleiswijk. Zo zijn er door de jaren heen mooie dingen gerealiseerd, zoals prachtige sportaccommodaties, ongeëvenaard in de regio. Nog altijd is er een vitaal en sterk verenigingsleven, wat hij belangrijk vond. Soms was het moeilijk als eerder gerealiseerde zaken later weer anders verliepen. Hij had het er moeilijk mee, dat de bibliotheek in Bleiswijk van de Snip naar het Web ging, terwijl hij als raadslid de omgekeerde verhuizing had meegemaakt. Toen de samenwerking tussen de bibliotheek en de verenigingen duidelijk werd, omarmde hij dit ook. Contentieus, luisteren naar de ander, open staan voor de mening van een ander. Het is Arnold ten voete uit. 29 jaar na zijn aantreden neemt hij afscheid. Dat zal wennen zijn voor Tonny, al die avonden die hij ineens thuis is. Er komen ongetwijfeld nieuwe en leuke functies op hem af en hij is alweer actief als bestuurslid voor de Katholieke bond voor ouderen, de avondvierdaagse. De fractievoorzitter hoopt, dat hij ook bij het CDA betrokken blijft. Het CDA zal hem missen, ook als mens in de fractie, zijn warmte en belangstelling. Hij is een echte verbinder en voorbeeld voor iedereen. Dank.

Mevrouw Arends spreekt de heer Juval Pat El toe. Vandaag wordt afscheid genomen van een zeer gewaardeerd raadslid. Een fractielid van de VVD Lansingerland. Juval heeft 2 raadsperioden mee gedraaid. In de eerste van 2010 tot 2014 als duo-raadslid in de commissie Ruimte en als raadslid ten tijde van de zwangerschapsverloven van oud raadslid Marie-Louise Tabben. Van 2014 tot 2018 was hij raadslid en commissielid van Ruimte. Het eerste half jaar stond de fractievoorzitter hem bij en daarna Yvo de Graaf, waar ook afscheid van genomen wordt. Juval heeft dus veel maatjes gehad in de commissie Ruimte, maar hij was wel de constante factor en de woordvoerder van de belangrijkste dossiers in de raad. Daarnaast was Juval de laatste 2,5 jaar vicefractievoorzitter en steunde hij de fractie. Juval beet zich werkelijk vast in een onderwerp; hij was echt een dossiervreter en heel vasthoudend. Een zeer intelligent raadslid met veel oog voor detail. Maar bovenal een echte liberaal. Verkeersveiligheid lag na aan zijn hart. Hij was altijd oprecht en zeer gedreven in het bereiken van meer verkeersveiligheid in de gemeente. Mede dankzij Juval is de verkeersveiligheid verbeterd. Een voorbeeld is de situatie rond basisschool IKC Gouden Griffel in Westpolder. Het onderliggende wegennet is één van de meest gebruikte woorden van Juval in de commissie Ruimte. Het voltooien van de rondweg Bergschenhoek / Berkel, dus de verbinding tussen de Randweg West in Bergschenhoek en de Noordeindseweg in Berkel mag gerust het stokpaardje van Juval genoemd worden. Zijn duo-maat Ivo vond de relatie tussen Blonk en Pat El toch wel erg mooi om te zien. Politiek werden er vaak vliegen afgevangen, maar bij de MRDH waren het dikke maatjes en bij de zomerbarbecue of hier in de raad deden ze samen het licht uit. Juval presteerde het om, waar hij ook vandaan kwam, just in time of just to late binnen te vallen. Speciaal voor Juval startten de fractievergadering meestal 20.10 uur. Maar het is dan ook niet niks om naast het raadslidmaatschap een veeleisende baan te hebben en een gezin met 5 dames, vrouw en 4 prachtige dochters. Het vraagt nogal wat om dat te combineren en een goede verdeling te maken. Maar als hij de aandacht erop heeft, dan kan men op hem aan. Juval nam altijd een goed en kritisch liberaal standpunt in. Altijd scherp als een mes met kritische vragen in het debat. Daarnaast is hij één van de grondleggers van het verkiezingsprogramma van de VVD 2018-2022. Ja, Juval draagt een 4-seizoenen jas. Iedereen kent zijn blauwe wollen jas, die tijdens de vergadering over zijn zetel hangt. Zo ook vanavond. Zelfs als de mussen van het dak vallen: hij heeft hem aan. Zijn oorsprong ligt dan ook in een heel warm land. Dankzij Juval is men op de hoogte van alle inspanningen van Israël. Vanavond verlaat een markant persoon de raad. De VVD gaat Juval missen. Binnenkort gaat de fractie met hem en Ivo uit eten als dank voor de inzet in de raad.

De heer Muis spreekt de heer Ronald van der Stad toe. Hij wil niet graag in de spotlight staan, dus hij spreekt hem kort toe. Dank voor het raadslidmaatschap. Hij was al duo-raadslid en volgde Rob Snijders op, halverwege deze raadsperiode. Samen met Erik Jonker was hij het gezicht van de commissie Samenleving. Dit deed hij met een zachte stem, maar met een duidelijk standpunt. Dit illustreert, dat hij niet hoeft te schreeuwen om gehoord te worden. Wat niet iedereen weet, is dat hij de campagneleider was afgelopen verkiezingen. Hier kwamen zijn talenten als gedetailleerdheid, betrouwbaarheid, gedegenheid uitstekend van pas. Hij heeft het fantastisch gedaan ook al verloor D66 een halve zetel, er werden er 3 behaald. Een goed resultaat met een scherpe campagne via print-online, social media, buitenreclame. Bij het landelijk bureau is zijn naam bekend. Tijdens het flyeren heeft hij 250km gelopen, in totaal zijn er ruim 35.000 flyers bezorgd, 114.412 tweets zijn er weergegeven, via facebook bereikte hij meer dan 29.000 personen, ruim 6.000 keer is de video bekeken. Daar heeft het niet aan gelegen. De fractievoorzitter is er blij mee, dat hij betrokken blijft bij de fractie en de commissie als duo-raadslid. Ook gaat hij de permanente campagne commissie trekken, 4 jaar lang. De komende 4 jaar zullen alle inwoners van Lansingerland bereikt worden. Wat ook bijna niemand weet, is dat Ronald een internationaal gamer is. Dat is bijzonder. Hij heeft een cadeau in deze richting ontvangen. In zijn vrije

tijd wil Ronald gaan racefietsen. Hij zorgt als mantelzorger voor zijn oma. Dank voor de inzet als raadslid en campagneleider. D66 blijft op hem bouwen. Namens D66 bedankt.

De heer Markus spreekt de heer André Nieuwlaat toe. Een vreemd moment dat zijn enige fractievoorzitter de fractie gaat verlaten na 10 jaar fractievoorzitterschap in de gemeente Lansingerland en daarvoor nog vele jaren gemeenteraadslid in Bleiswijk. Bij verschillende speeches fluisterde hij in zijn oor: als je het maar niet waagt dit te doen bij mijn afscheid. Dat tekent André als mens, hij is niet zo borstklopperig. Hij doet waar hij goed in is. André als voorzitter: hij is jarenlang voorzitter geweest van de commissie Algemeen Bestuur en de laatste periode was hij ook vicevoorzitter van de raad. Hij was altijd zeer strak op de tijd. De tijd werd geklokt. Als raadsleden over de tijd dreigden heen te gaan, greep hij deskundig in. Dit heeft veel waardering gehad onder raadsleden. Het voorzitterschap vond zijn hoogtepunt bij de installatie van de burgemeester. Hij is in retraite geweest om dit minutieus voor te bereiden. Dit deed hij met de bekende kwinkslag en strakheid. André was in de fractie minder strak; in de fractie was veel discussie maar vooral ook veel gezelligheid. André was de vader in de fractie; hij hield iedereen in de gaten en stuurde een beetje bij. Ook hield hij de verjaardagen goed bij. Hij stuurde een appje: vergeet niet dat die of die jarig is. Daarnaast is André een sportman met een groot plichtsbesef. Hij was aanwezig bij alle vergaderingen, maar als hij de kans kreeg om op de Weissensee te schaatsen of de Mont Ventoux te beklimmen, dan wilde hij een vergadering skippen. André was ook een trotse Bleiswijker. In de fractie vervulde hij die rol met verve, samen met Jim Roos. Hij zei na wat grappen altijd: er gaat niets boven Bleiswijk, daar is het leven anders, dat snappen buitenstaanders niet. Daarmee was de discussie afgelopen. André is ook ex-politieagent. Onderwerpen die hij vaak behandelden gingen over veiligheid. Hoe wrang is het dan dat er ingebroken werd in het gemeentehuis, terwijl boven de verkiezingen gevierd werden, waarbij ook zijn sleutels en auto werden meegenomen. Hij checkte slechts of zijn vrouw niet alleen thuis was en ging vrolijk verder. Naast al die rollen geeft hij mensen de ruimte om zichzelf te ontplooien. De afgelopen jaren hebben de fractieleden veel vertrouwen gekregen om hun weg te vinden in de fractie, langzaam liet hij het los. Dat is ontzettend knap. Het echte afscheid in de fractie komt nog, dan komt het cadeau. Nu 2 dingen die André symboliseren. Een voorzittershamer en een kammetje. Dit kammetje laat zijn onverstoordheid en gevoel voor humor zien. In 2014 maakte de CU foto's voor de campagne bij zwembad de Windas. André stond op de startblokken, boog voorover en zijn kammetje viel uit zijn borstzak. André kleedde zich uit tot zijn onderbroek, dook in het water, viste zijn kammetje op en stond even later druipend op de kant met zijn kammetje in zijn hand. Er zijn geen foto's van gemaakt, zo snel ging het. De fractie wens André, Rosine en de kinderen veel zegen toe de komende periode, waarin hij ook stopt met werken. Hij gaat een boek schrijven over het politiewerk. Mocht hij last krijgen van een zwart gat: hij is welkom om na elke raadsvergadering een bitterbal mee te komen eten, omdat ze anders niet op gaan. De fractievoorzitter wil ook Jim Roos bedanken, die 4 jaar lang duo raadslid geweest is in de commissie Samenleving. Hier zijn veel mooie dossiers opgepakt. Dank daarvoor. Verder wenst hij de andere afscheidnemende raadsleden alle goeds toe, bedankt voor de samenwerking en Gods zegen voor de toekomst.

Mevrouw Verhoef spreekt de heer Gerard Bovens toe. Zij zelf sprak zijn naam altijd uit als Gérard, waarop hij dan zei: mon amie. Dit tekent hun vriendschappelijke band. Het is voor haar een eer om Gerard toe te spreken bij zijn afscheid van de raad. Ze doet dit met een brok in haar keel. Gerard Bovens werd in 2006 lijsttrekker van de PvdA. Na de verkiezingen in 2007, toen Bleiswijk, Bergschenhoek en Berkel fuseerden, schreef Gerard samen met Dick van Vliet, fractievoorzitter van het CDA en Werner ten Kate, fractievoorzitter van de VVD, het collegeprogramma. Hierin zat een duidelijke, strategische lange termijnvisie voor Lansingerland. Daarom kan Gerard Bovens één van de grondleggers van de fusiegemeente genoemd worden. Hij is bijna 12 jaar raadslid geweest. Dit waren roerige jaren. De PvdA had in 2007 nog 5 zetels. Nasser Boedhoe was toen de PvdA wethouder. In 2010 had de PvdA nog 3 zetels, toen maakte de PvdA in het begin geen deel uit van het college. Later, om de coalitie te stabiliseren, trad de PvdA toe. Toen werd Ruud Braak wethouder. In 2014 had de PvdA nog 2 zetels, toen was zij in de gelukkige positie om samen met Gerard de fractie te vormen. Samen met Sem de Groot ging de PvdA er 4 jaar tegen aan. Er vertrokken fractiegenoten vanwege zetelverlies of een baan of zelf een partij oprichtten of naar een andere partij gingen. De PvdA zit geïnfiltreerd in de hele politiek hier. Toch bleef Gerard optimistisch en politiek gemotiveerd met altijd de sociaal democratie als zijn basis. Hij bleef zaken agenderen voor de inwoners. Aan de ene kant werkte hij hard voor de mensen voor wie het moeilijk is om mee te doen aan de samenleving, omdat ze weinig geld hebben, een beperking, moeite om een woning te vinden, een baan hebben verloren. Aan de andere kant werkte hij ook aan grote, strategische, economische zaken voor Lansingerland, zoals een goede inbedding van infrastructurele projecten als de HSL, openbaar vervoer, ZoRo lijn, Bleizo station en de nachtmetro E. Hij was een netwerker, een politiek verbinder, ook in de metropoolregio, binnen of buiten de PvdA. Via het weekverslag, wat door vriend en vijand werd afgewacht, legde hij de verbinding tussen de belangrijke spelers in de regio. Iedereen kende hem, bedrijven, maatschappelijke organisaties, bestuurders, inwoners. Altijd kwam hij met oprechte belangstelling naar de mensen toe om het perspectief van de ander te horen. Op die manier wist hij wat er speelde en hij wist hoe hij dat in een goed politiek vat moest gieten. Mooie foto's zaten er in het weekverslag. Deze laten zien hoe Lansingerland in die 10 jaar

is veranderd. Eén object is wel heel vaak gefotografeerd en dat is de halte Bonfut. Rond 1 april stuurde hij een bericht rond, dat er een route was uitgestippeld langs verlaten bushuisjes in het verlaten landschap. Een aantal wethouders fietsten langs de bushuisjes om te kijken wat er gaande was. Een citaat van Dick van Vliet: er zijn mensen die aan politiek doen en er zijn Politici. Gerard is zo'n politicus in de goede zin van het woord. Mensen die aan politiek doen komen in de buurt van louche tweedehands autoverkopers, maar voor Gerard geldt dat zeker niet. Niemand hoeft zich aangesproken te voelen. Gerard is een Politicus met een grote p, een debater met humor, hij durfde dingen bij de naam te noemen, maar altijd met een toon en lichaamshouding, die de verstandhouding in tact liet. Hij hecht veel waarde aan eerlijke en goede verhoudingen. De andere rollen van Gerard zijn genoemd door de burgemeester o.a. commissievoorzitter. Als voorzitter was zijn grote kracht om een vergadering echt te lezen; hij wist wanneer er meer tijd nodig was om tot een goed debat te komen of wanneer de touwtjes aangetrokken moesten worden. Hij vatte de discussie samen tot een besluit welke koers er gevaren moest worden. Op maandagavond was de fractie bij Gerard en zijn vrouw Marijke thuis. Daar werd de fractie zeer hartelijk ontvangen met een hapje en een drankje. Dat waren bijzondere momenten. Dit toont hoe gul Gerard is, niet alleen met koffie en hapjes, maar ook met het delen van zijn kennis. Van die dossierkennis hebben veel mensen in dit huis gebruik gemaakt. Gerard is ook een gentleman; hij bracht haar altijd na vergaderingen naar huis, altijd op de fiets. Dan riep hij bij haar huis heel hard: doe de groeten aan Peter, waarmee de hele straat gelijk wakker was. Op de laatste ijskoude zaterdag liepen ze samen rozen uit te delen. Er liepen tranen over zijn wangen vanwege de kou. De campagnetijd was een fijne tijd. Misschien zag hij aankomen, dat het maar 1 zetel zou worden. Hij laat haar nu volledig beslagen ten ijs achter; ze is gecoacht en opgeleid. Er klopt nog 1 rood sociaal hartje in deze raad. Ze wordt ondersteund door Hamid, Sem en Valmir. Iedereen in het gemeentehuis zal Gerard gaan missen. Heel hartelijk bedankt voor alles wat hij heeft gedaan.

De heer Ruijtenberg spreekt mevrouw Ivana Citterbartova toe. Allereerst bedankt hij ook Tom Sandbergen en Ingrid Berghuis; zij nemen afscheid als duo-raadslid. Niemand kan de naam van Ivana Citterbartova zo mooi uitspreken als de burgemeester. Wellicht heeft hij dat vanavond voor de laatste keer gedaan. Wellicht. Ze verlaat weliswaar de raad, maar ze verlaat niet de lokale politiek. Zij keert terug in de raadscommissie en blijft actief binnen de fractie van GroenLinks, waar zij fractiesecretaris wordt. Dit tekent wie zij is: een warme, betrokken, zorgzame vrouw, met het hart op de juiste plaats, altijd bereid om iedereen op weg te helpen, te steunen waar nodig. Haar charmante, licht chaotische persoonlijkheid zal node gemist worden in deze raad. Ivana, vriendin, dankjewel. Voor wat ze voor Groenlinks heeft gedaan, voor de fractieleden heeft gedaan. Ze is bijna onvervangbaar, maar toch zal hij proberen haar waardig op te volgen. Lenka, dank dat GL je moeder mocht lenen, je krijgt haar eindelijk terug.

De heer Hoek wil al die mensen, waar hij op een prettige manier mee samen heeft gewerkt, veel geluk en wijsheid voor de toekomst toewensen. Hij zal de heer Meester tegemoet komen door niet te praten als dat niet nodig is, maar het is heel belangrijk, dat ook WIJ Lansingerland op een mooie manier afscheid mag nemen. Een ieder die zijn of haar bijdrage heeft geleverd aan de gemeenschap van Lansingerland: heel hartelijk dank voor de inzet en de vele plezierige uurtjes, die samen beleefd zijn.

Raadsleden die afscheid nemen

De heer Van der Laan begint te zingen: this is the moment, this is the day... En de woorden van René Froger: daar sta je dan, verloren eenzaam, een gebroken man. Dat is niet op hem van toepassing. Het waren 4 leerzame jaren voor hem, in voor- en tegenspoed. Van opgeven geen sprake. Vandaar dat hij met steun van zijn vrouw en gezin tot het einde is doorgegaan. Hij staat paraat indien een fractielid noodgedwongen moet afhaken. Moet hij dan zijn presentje terug geven? Hij heeft in de spiegel gekeken om te kijken wat goed is gegaan en wat er beter kon. De campagne was intensief en doeltreffend. Weer of geen weer, ieder fractielid nam vanaf november, onder de bezielende leiding van Leon Erwich, Nicole Lengkeek, Machiel Krielaard, deel aan de campagne. Hij heeft hier echt van genoten. Leon Erwich heeft zelfs een paar schoenen versleten. Spreker wil graag de ambtenaren, de griffie, de dames van de catering, de bodes, de beveiliging, de leden van de commissie AB, de raadsleden, het college, alsmede de inwoners, die op hem gestemd hebben, bedanken voor het in hem gestelde vertrouwen. Hij wenst de nieuwe fractie van L3B alle goeds en veel succes toe. Verder wil hij iets goed maken. Hij had kritiek op de kiescommissie onder leiding van de heer Stehouwer. Zijn welgemeende excuus hiervoor. De kiescommissie heeft een goede keuze gemaakt. Ook zijn excuus richting Nathalie van Bakel. In een gelijk opgaande koers richting de totstandkoming van de motie toezicht en handhaving leek het erop, dat het een gezamenlijk product zou worden. Helaas werd de intentie niet de gewenste waarheid. Nathalie, excuus. Met 9 raadsleden en een fantastische wethouder is het een mooie uitdaging voor de nieuwe fractie van L3B om de komende 4 jaren, samen met andere partijen, zich in te zetten voor Lansingerland, haar inwoners en ondernemers. De nieuwe raad wenst hij veel succes toe, om voortzetting te geven aan de ambities en ontwikkelingen, die de afgelopen jaren in gang zijn gezet, voor deze prachtige, veilige gemeente. Burgemeester, dank voor uw prachtige woorden. Dank u wel.

De heer Pat El heeft het gevoel, dat naast zijn persoonlijkheid ook afscheid wordt genomen van zijn jas. Hij wil hem daarom even tonen. Hij begint met het uitspreken van een dankwoord aan zijn fractiegenoten, mede raadsleden, commissieleden en het college voor de goede samenwerking en niet in de laatste de griffie voor de belangrijke ondersteuning. Zonder griffie waren veel van zijn hersenspinsels nooit tot een product gekomen. Dank hiervoor. Voor hem persoonlijk komt er een einde aan 4 jaar raads- en 4 jaar commissielidmaatschap. Zijn politieke carrière begon toen hij namens een bekend biermerk tussen twee Oost Europese landen moest reizen. Een fractielid belde op en vroeg of hij commissielid wilde worden. Hij had geen idee wat dat was en bovendien was de lijn heel slecht, waarmee de helft van de uitleg niet hoorbaar was. Hij zei maar ja, want hij dacht dat de politiek qua tijd wel mee zou vallen. Maar toen hij in de commissie Ruimte kwam, merkte hij, dat die paar uurtjes niet per maand waren, ook niet per week. De commissie Ruimte staat bekend als een commissie, die graag de late uurtjes ziet. Ook leerde hij, dat gemeentepolitiek heel hard werken is. Maar ook heel erg leuk werken. Al die uren, die hij erin gestopt heeft, waren allemaal zeer de moeite waard. Af en toe was het lastig, want hij heeft een gezin met kleine kinderen. Het is bekend, dat hij altijd net op tijd, met zijn jas, de raadszaal in kwam rennen. Het was hem een eer om de afgelopen 8 jaar de inwoners van Lansingerland te mogen vertegenwoordigen in deze mooie gemeente. Na een aantal lastige jaren staat de gemeente weer op koers. Het was hard werken door het college, de ambtenaren, de raad en de vele inwoners die dagelijks betrokken zijn bij deze gemeente om deze gemeente nog mooier te maken. Op het dossier, waar hij zich hard voor heeft gemaakt, namelijk verkeersveiligheid, is een aantal goede stappen gezet. Ook het college en de raad hebben hier hard aan gewerkt. Er is echter nog genoeg te doen om de verkeersveiligheid verder te verbeteren. Een mooie uitdaging voor de nieuwe raad en college om het stokje over te nemen. Hij rekent daar dan ook op. Het was hem een genoegen. Tot ziens. Dank u wel.

Mevrouw Citterbartova heeft vorig jaar het besluit genomen om niet terug te keren in de raad. De reden hiervoor was, dat er dan nieuw bloed kan toetreden tot de raad. Ook voor de fractie van GL is dat een gezond idee. De afgelopen 6 maanden had zij echter regelmatig spijt van deze beslissing. Voornamelijk omdat zij zich niet kan voorstellen, dat zij zich niet meer dagelijks gaat bezighouden met het raadswerk. Het afgelopen jaar zijn er veel dingen gebeurd in de gemeente, maar ook in haar privé leven. Juist in die moeilijke momenten had zij een bijzondere houvast aan het raadswerk. Het is inspirerend werk, ze leert er heel veel van. Daar kon ze zich altijd aan optrekken. Zij wil graag alle commissie- en raadsleden bedanken voor de prettige samenwerking. Ze verlaat de raad met een onbescheiden gevoel, dat het haar gelukt is om de harten en hoofden van deze raad een beetje groener te maken. Zelf gaat ze weg, maar haar plekje wordt opgevuld met dubbel zoveel raadsleden voor GL. Hoe mooi is dat? Dank u wel.

De heer Van der Burg heeft geen spreektijd mee gekregen vandaag. Hij is altijd binnen de tijd gebleven, dus nu biedt dit wat openingen. De film *The Darkest Hour* gaat over Winston Churchill in de donkere oorlogsjaren. Een schitterende film. In 1953 deed Winston nog van zich spreken. Begin februari van dat jaar werd ook Engeland getroffen door ernstige watersnood en overstromingen. De roep om maatregelen was groot. In die tijd had Churchill nog een rol in het politieke bestel. Maatregelen waarvoor, in die jaren ervoor, geen draagvlak was geweest. Ze moesten ineens vol in gang worden gezet. Maatregelen, die men neemt als het soms al te laat is, omdat eerst de nood hoog genoeg moet zijn, voordat het bewustzijn wordt getriggerd. Churchill sprak de geveugelde woorden: *nothing concentrates the mind better than the prospect of drowning*. Dit kwam bij het Britse volk keihard binnen, maar hij kreeg het daarmee wel achter zich om maatregelen te treffen, waarmee een volgende ramp kon worden voorkomen. Bij alle problemen, klein of groot, is de kracht van democratie: met elkaar naar oplossingen zoeken en maatregelen treffen. Elkaar overtuigen en samen die problemen aanpakken. Na 15 jaar portefeuillehouderschap in het dagelijks bestuur van Delfland kwam hij in 2010 in de gemeenteraad van Lansingerland. Onverwachts moest het CDA in die tijd gaan opereren vanuit de oppositie. Een uitdagende, maar leerzame periode, waarin de fractie met nieuw elan vanuit een andere rol de problemen van de inwoners en bedrijven op de kaart ging zetten. Een periode waarin het CDA toch veel tot stand heeft gebracht. Soms met andere fracties, maar vaak ook alleen, zoals het stoppen van de plannen van een FOC op Bleizo. Een lastige keuze, ook voor het CDA. Het zou uiteindelijk perspectief voor de gronden betekenen, maar aan de andere kant stond het behoud van de levendige kernen. Keuzes maken hoort bij raadsleden. Op grond van beginselen, maar ook op basis van omstandigheden. Daarbij zijn raadsleden steeds afhankelijk van accurate informatie over de onderwerpen, die voor inwoners en bedrijven van belang zijn. Hij kan prima terug zien op de samenwerking met de vele ambtenaren, zoals bij ruimtelijke ordening en beheer en onderhoud. Maar natuurlijk ook de griffie, Lianne en Marijke en de anderen, die de raad met grote inzet ondersteunen. In zijn werk in de commissie Ruimte kon hij altijd op hen rekenen. Dank daarvoor. De afgelopen bestuursperiode maakte het CDA weer deel uit van het college. Er is in deze tijd veel tot stand gebracht. De samenwerking was hierbij de rode draad, vooral ook het optreden met alle collega's m.b.t. de verlengde A16. Of bij het nieuwe luchthavenbesluit, waarbij de raadsleden met Simon Fortuyn in de regio de handen op elkaar hebben gekregen. Daar mag de raad trots op zijn. Ook in kleine schaal bewaart hij goede herinneringen aan samenwerken, zoals met Jan Pieter

Blonk bij de uitbreiding van de Houtlijn. Of bij de noodzakelijke openstelling van de Noordeindseweg, waarmee ruimte gecreëerd wordt op het wegennet. Een wegennet, wat die ruimte in de toekomst hard nodig zal blijken te hebben. Of met Gerard Bovens, met wie hij samen met wethouder Heuvelink een succesvolle interventie heeft kunnen bewerkstelligen bij de projectorganisatie van Rotterdam bij de aanleg van de Vlinderstrik. Het combineren van de aanleg van een natuurgebied met de belangen van gevestigde bewoners. Oude en nieuwe belangen bij elkaar brengen. Dat is een uitdaging. Ook op ander, lichtvoetiger terrein heeft hij samenwerking met andere fracties gewaardeerd. Zoals met Juval Pat El, toen ze samen bij het afscheid van Koos Rijdsdijk harmonisch een muzikale noot hebben laten horen. Hij kan niet alle memorabele feiten uit de afgelopen jaren delen. Hij gaat het dan ook niet hebben over de grote inspanningen, die de wethouder financiën zich de afgelopen 4 jaar heeft getroost om de gemeente financieel uit het slob te halen, met groot succes. Evenmin zal hij iets zeggen over de geweldige kwaliteiten van Matthijs Ruitenbergh als financieel specialist in de raad. Of Nelleke Bouman als commissievoorzitter. Het zijn allemaal CDA'ers in hart en nieren. Fractiegenoten, die zich steeds weer inzetten voor de gemeente. Hij wenst zijn fractiegenoten en allen veel succes in de komende bestuursperiode in het belang van Lansingerland.

De heer Bovens vindt het fijn zoveel mensen te zien bij het afscheid van een deel van de raad en een doorstart van de meerderheid van de raad. Voor hemzelf geen terugblik vanavond. Dat hoeft ook niet, het zou overbodig zijn, want hij staat hier voor 468 weekverslagen, die tijdens de Paasdagen rustig doorgenomen kunnen worden. Het zijn 2.000 pagina's, geniet ervan. Vanavond wil hij bedanken. Met name en in eerste instantie de griffie, Marijke, Lianne, Chantal, Nella en Nathalie. In de afgelopen jaren is veel met elkaar meegemaakt en doorgemaakt. Ze waren altijd tot steun en toeverlaat, for better and for worse. Het is echt een topteam. Het is nu spitsuur voor hun. Belangrijk in de opbouw naar de nieuwe gemeenteraad. Een applaus graag voor de griffie. Eén naam mag hij niet vergeten. Dat is Kees van 't Hart, die vorig jaar is overleden. Met elkaar is hier veel verdriet van geweest. De naam van Kees moet op een avond als deze even vallen. Veel dank ook aan de ambtelijke medewerkers. Met heel weinig mensen zoveel presteren is een ongelooflijke uitdaging en knappe prestatie. Waar hij blij mee is, is dat de formatie uitbreiding er nu eindelijk gaat komen. De komende jaren zal er veel aandacht zijn voor de verdere strategie ontwikkeling. In Lansingerland is men goed in uitvoering, maar een gemeente als Lansingerland heeft ook visie en strategie nodig om de toekomst verder te bepalen. De uitdagingen zijn groot. De impuls, die de raad heeft gegeven en waar ook Simon Fortuyn hard voor geknokt heeft, is heel belangrijk. Veel dank aan de voorzitter van de raad en de wethouders. Werken is een dual systeem is niet simpel. Fijn, dat het college de inzet van de PvdA altijd kon waarderen in situaties waar het er echt op aan kwam. Dan probeerde de PvdA er voor te staan. Deze momenten zijn terug te vinden in de weekverslagen. Last but not least wil hij de collega's in de raad bedanken. Lid van een gemeenteraad zijn is worstelen. Het gaat over privé, het gaat over werk, het gaat over politiek. Voortdurend zijn er verhalen, dat er geen mensen gevonden kunnen worden voor de gemeenteraad, maar er stonden kandidaten genoeg op de lijsten. De belangstelling om in de politiek te gaan is misschien wel groter dan ooit. De zogeheten kloof tussen burger en politiek wordt gelogenstraft door het feit dat politiek op dit moment heel erg in de belangstelling staat. Ook om daarin te participeren. Het is bijna een paradox, maar het is zo. Het is een goede uitdaging, ook voor de toekomst. Met die enorme uitdaging, de belasting en de vele rollen: zorg goed voor elkaar, want soms zit het tegen overleven aan. Met elkaar kan men een heel eind komen. Politiek moet altijd een beetje plezierig zijn. Iedereen zit in hetzelfde schuitje, zorg ervoor, dat het niet de Lansingerlandse Titanic wordt. Tenslotte wil hij zijn eigen maatjes bedanken. Petra. Ze heeft een fantastisch verhaal gehouden, waarvoor dank. Hun samenwerking was ontzettend intensief, heel sprankelend, er waren weinig woorden nodig, er was veel lol en de successen waren niet te tellen. De PvdA karavaan trekt verder. Niet de woestijn in, zoals velen denken, maar op weg naar het rode ochtendgloren. Voortaan in Lansingerland onder leiding van Petra. Petra is een topvrouw en een fantastisch mens. Zorg goed voor Lansingerland. Het ga jullie allemaal goed. En met de halte Bonfut komt het ooit in orde.

Voor de heer Nieuwlaat is een filmpje gemaakt.

Mijn ouders zijn christelijk, wij zijn allemaal christelijk opgevoed. Van huis uit hebben we mee gekregen, dat we een verantwoordelijkheid hebben voor onszelf, maar ook voor onze omgeving. We hebben meegekregen, dat we een steentje moeten bijdragen aan de samenleving. Hij deed dat eerst vanuit de kerkenraad, maar nu al 16 jaar voor de gemeenteraad. Daarnaast doet hij nog heel veel andere dingen. Hij zit ook bij een schaakvereniging en in de sport doet hij van alles. Eigenlijk doet hij al jaren allerlei maatschappelijke dingen. Hij is er gewoon altijd. Trouw, op de achtergrond. Als je vragen stelt over zijn portefeuille weet hij er alles van. Eigenlijk kan ze zich geen gemeenteraad voorstellen zonder André. Een deskundig politicus, een adviseur, een verbinder, iemand die staat voor zijn principes, maar ook in staat is om flexibel te zijn en op de juiste momenten mee te bewegen. Vooral echt een verbinder. Als hij geen lintje verdient, wie verdient het dan wel? Hoe is het voor jou om met je vader in het gemeentehuis samen te werken? Ja, dat vragen best veel mensen aan mij. Ik heb er niet veel van gemerkt, want we zaten op andere onderwerpen. Het is niet zo, dat ik inside informatie had, want hij kan goed geheimen bewaren. Hij is al sinds 2002 raadslid. Eerst in Bleiswijk en na de fusie gewoon door gegaan met de raad.

Dat is een fantastische prestatie, ook voor je moeder. Zij heeft voor een gezin met 5 kinderen vaak alleen moeten zorgen. Wij moesten altijd op tijd eten, want dan moest hij om 19.00 uur op het gemeentehuis zijn. Hij had ook nog zijn baan. Als hij thuis kwam van zijn werk, dan snel even teletekst en dan snel aan tafel eten en weer door naar het gemeentehuis. Het wordt onderschat hoeveel werk het is om raadslid te zijn naast een fulltime baan. Ik ben echt heel trots op mijn vader na al het werk wat hij verzet heeft.

De voorzitter heeft niets toe te voegen aan de mooie woorden van de dochter van de heer Nieuwlaat. Om de waardering, die iedereen voor hem heeft, en de dank die een ieder hem verschuldigd is, heeft het Zijne Koninklijke Hoogheid Koning Willem Alexander behaagd de heer Nieuwlaat te benoemen tot lid in de orde van Oranje Nassau.

De heer Nieuwlaat is er stil van. Het is lastig. Hij heeft een speech voorbereid, maar in plaats daarvan krijgt hij prachtige beelden en een lintje. Hij is niet snel uit het veld geslagen, maar nu toch wel een beetje. De griffie heeft gezegd, dat hij een minuut mocht spreken voor elk jaar dat hij in de raad heeft gezeten. Kees Willem Markus heeft al gezegd, dat hij erg van bitterballen houdt; het worden geen 16 minuten. Burgemeester, Kees Willem, hartelijk dank voor jullie bijdragen. Het was heel herkenbaar. De raadsleden zijn vertegenwoordigers van de democratie. Welke afkomst iemand ook heeft, van welke partij iemand ook lid is, er is alle vrijheid om te zeggen wat men vindt. Dat is een groot goed. Zeker bij het besef, dat er al 70 jaar in vrijheid geleefd wordt. De afgelopen jaren hebben Rosine en hij diverse kampen bezocht, Westerbork, Dachau, Bergen-Belsen, Mauthausen, Sachsenhausen, Yad Vashem memorial in Jeruzalem en vorig jaar Auschwitz en Birkenau. Op die plaatsen in de wereld beseft men des te meer wat vrijheid betekent. Het is een groot goed om daarvan te genieten. Wat heeft dit met Lansingerland te maken? Eén van de hoogtepunten was, dat hij met een collegelid bij dodenherdenking een krans mocht leggen namens de raad, namens de bevolking. Dat vond hij bijzonder. In een democratie is er geen groter offer dan dat iemand zijn leven geeft voor de vrijheid. Hij is trots op het college en de raad, dat de afgelopen periode die vrijheid ook is gegund aan vreemdelingen, aan vluchtelingen en asielgerechtigden. Dat is een applaus waard. Wat hij ook bijzonder vond, is dat er zoveel vertrouwen in hem was, dat hij gekozen is tot plaatsvervangend voorzitter van de raad. Dan zit hij meer op de bank, dan dat hij in het veld speelt. Dat is goed, want daar zit de aanvoerder, maar er was een moment, op 14 september 2015, dat de burgemeester geïnstalleerd moest worden. Toen mocht de plaatsvervanger volop aan de bak. Het was een bijzondere, leuke avond. Maar het leukst was het één-tweetje met dochter Anouk. Er kwam zo'n prachtig vlaggetje te staan, voor als de sprekers te lang spraken. Soms was hij als voorzitter iets te strak, waarvoor excuses. Maar na afloop kreeg hij vaak te horen, dat het fijn was als de vergadering op tijd was afgelopen. De waarheid zal wel in het midden liggen. Nu heeft hij het vlaggetje niet nodig, de burgemeester ook niet. Maar hij wil hem graag aan Anouk geven. Zij heeft misschien wel een plaatsje in haar slaapkamer als aandenken, dat haar vader als burgemeester op deze datum is geïnstalleerd. Er staat op: afronden. Dat gaat hij nu doen. Dank aan alle raadsleden, het ga jullie goed in de nieuwe periode. Veel doorzettingsvermogen. Voor degenen die vertrekken: geniet van de rust. College, griffie, allemaal hartelijk dank. Ik wens een ieder het goede toe.

De voorzitter geeft als laatste, maar zeker niet de minste, het woord aan de heer Oosterlaan.

Ook voor de heer Oosterlaan is een filmpje gemaakt.

Arnold is een zeer integer man. Rustig, op de achtergrond. Hij zet zich enorm in voor het gemeentewerk, maar ook voor de samenleving. Dat zit in die man. Dat zit ook in zijn vrouw, in het gezin. Dat is echt fantastisch om te zien. Een mensenmens, misschien moet ik hem zo wel noemen. Er zijn zoveel activiteiten waar hij dat voor verdient. Het allerbelangrijkste is, dat hij zich als mens zo inzet voor onze lokale samenleving. Daarnaast is hij ook nog betrokken bij het recreatieschap, hij is een enorme fan van het gebied. Hij kent elk plantje, bloemetje. Hij is een ambassadeur van onze gemeente. Wat wil je nog meer? Daar ben je alleen maar trots op. Ik denk dat dit heel waardevol is. Ik kan zeggen dat Arnold de grootste vrijwilliger is van Lansingerland. Er zijn maar weinig mensen die evenaren wat hij doet voor de gemeente. Als hij thuis kwam uit zijn werk, was hij alweer met de raad bezig. Er kwam altijd wel iets tussendoor. Altijd werd hij aangesproken. Altijd wel een vraag of hij iets kon regelen. Dat vond hij altijd heel erg leuk. Ook leuk als het dan nog voor elkaar kwam. Overal gingen deuren open voor de familie Oosterlaan, vooral vader en dochter Oosterlaan. Twee momentjes waren jammer: op mijn verjaardag op 21 september was er altijd een raadsvergadering. De dag dat ik gebeld werd, dat ik geslaagd zou zijn voor mijn HAVO, werd hij gebeld door iemand die hem nodig had, waar hij op af ging. Het moment dat ik gebeld werd, dat ik geslaagd was, heeft hij gemist. Achteraf was dat voor hem het meest spijtig. Dit is de laatste vergadering, waarmee het wordt afgesloten. Hij is bijna 30 jaar raadslid geweest. Een mooie afsluiting.

De voorzitter beaamt, dat dit een einde van een tijdperk is. Er zijn mooie woorden gesproken, daar gaat hij niets aan toevoegen. Alleen dat het Zijne Majesteit de Koning heeft behaagd om de heer Oosterlaan te benoemen tot lid in de orde van Oranje Nassau voor zijn werk van bijna 30 jaar in de gemeenteraad.

De heer Oosterlaan moet drie keer slikken. Misschien wel een vierde of vijfde keer. Hij kijkt terug op een periode, waarin hij heeft mogen vertoeven tussen mensen die de raad en het college van B&W vormden. Geweldig, dat hij daar tussen heeft mogen zitten. Wat heeft hij een kennis opgedaan, wat heeft hij mensen leren kennen, wat heeft hij een ervaring opgedaan. Bij het kijken naar het filmpje werd hij even emotioneel. Hij was hier niet op bedacht. Hij rekende op een gezellige afscheidsavond. Zo'n afscheid had hij niet kunnen bedenken. Dank voor alle mooie woorden, die tot hem gericht zijn. Door de burgemeester, door Matthijs, door andere leden van de raad, dochter Marieke en echtgenote Tonny. Geweldig, wat doet een mens dat goed. Er zijn ook veel bestuursleden van verenigingen aanwezig, waarbij hij betrokken was en is. Het doet hem goed om die mensen hier te zien. Er was een grote achterban die hem succes toewenste en ondersteunde. Vanaf nu hoopt hij zelf een steun te zijn voor het CDA, die altijd een sterke bezetting heeft gehad. Zelf heeft hij jaren in de commissie Samenleving gezeten, de commissie die hem het meest aansprak: sport, sociale samenhang. Alles wat goed is voor de mens, had hier betrokkenheid in. Hij zat met Nelleke Bouman in die commissie. Take Halma, een buitengewoon teamplayer. De decentralisatie werd opgelegd door de regering. De gemeente moest het sociaal domein aankleden. Dit heeft veel gevraagd. Met elkaar is een buitengewoon resultaat bereikt. Ongetwijfeld zijn er mensen, die hier een ander gevoel bij hebben. Zij zullen een nader gesprek moeten voeren om het voor zichzelf te verbeteren. Een grote verandering, die schokkend was, betrof de grote stapel papier die iedere maand binnen kwam. Alles moest doorgelezen worden. Er zijn meerdere vergaderingen, commissies, fractiebijeenkomsten. En men wordt geacht een mening te hebben over de onderwerpen. Het was veel leeswerk. Een kolossale verandering kwam met het papierloze werken. De raad werd voorzien van eerst een notebook en daarna een ipad. Zelf had hij bijscholing gekregen van het thuisfront. Daarna kwam de mobiele telefoon met allerlei apps. Vlak voor de verkiezingen werd het ineens stil. Het werd stil op de ipad, telefoon, computer. Toen werd hij even bang voor een diep gat. Nu zag hij mensen van de avondvierdaagse binnenkomen, van het KVO, de carnavalsvereniging en ongetwijfeld nog meer. Hij ziet dat er toch dingen zijn, die hij kan gaan doen, dat hij wat kan betekenen naast het CDA. Richting die mensen spreekt hij ook een woord van dank. Het gaat om een trouwe groep mensen. Hij spreekt de wens uit om nog lang voort te kunnen gaan. Ook dank aan het college. In de film zag hij diverse mensen langs komen. Hij kreeg er kippenvel van. Zelfs zag hij mensen uit voorgaande raden. Ook de ambtenaren wil hij bedanken, die altijd met raad en daad klaar stonden. Allemaal hartelijk bedankt. Er werd gezegd: één minuut per jaar. Schrik niet, want hij hoopt dat de bitterballen opgewarmd kunnen worden. Hij kijkt terug op een geweldige tijd. Leerzaam, boeiend. De 7 burgemeesters zijn altijd zeer deskundig op hem overgekomen. Van elk van hen heeft hij iets kunnen leren. Hij wenst de nieuwkomers veel sterkte. Op 28 mei gaat de avondvierdaagse Bleiswijk van start. Het zou goed zijn als nieuwe raadsleden dan mee doen om het nieuwe recreatiegebied te zien. Allemaal hartelijk bedankt. Als hij iemand vergeten is, vraagt hij excuus. De overweldiging is een beetje groot. Allemaal super bedankt.

8. Hamerstukken:

8.a Bekräftiging vertrouwelijkheid

De geheimhouding, zoals opgelegd door het college conform artikel 25 lid 2 Gemeentewet, op de volgende door het college verstrekte stukken te bekräftigen: de bijlagen genoemd in de brieven aan de raad over Eneco U18.0223 en U18.02151 van 19 maart, met als onderwerp mediation resp. KPMG rapport, met de nummers T18.02769, T18.02770, T18.02771 en T18.02701.

De voorzitter constateert, dat de raad akkoord gaat met het voorstel.

9. Sluiting

De voorzitter verzoekt de afscheid nemende raadsleden plaats te nemen bij de trap voor de pers om hen in het zonnetje te zetten. Daarna zijn er bitterballen. Hij sluit de vergadering om 22.25 uur.

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

drs. Marijke Walhout